

תל אביב, כ"ט באדר, תש"פ
25 במרץ, 2020

לכבוד
ד"ר חדווה בר
המפקחת על הבנקים
בנק ישראל

גב' בר הנכבדה,

הנדון: הנחיות בנושא שיקים ללא כיסוי

התפשטות נגיף הקורונה בעולם ובישראל מהווה אתגר בריאותי וכלכלי משמעותי. בעוד מימדי המשבר שלא נראה כמותו בעשורים האחרונים מתעצמים וסיום לא נראה באופק, בתי העסק בישראל נפגעים באופן ניכר ונקלעים לקשיים תזרימיים שכן פעילותם העסקית ירדה באופן משמעותי. בעוד היצע גופי האשראי בישראל מצומצם, עסקים רבים מוצאים את עצמם תלויים בנכונות הבנקים המסחריים בישראל לתת מענה בתחום האשראי.

אנו מבינים היטב את ההיגיון שבבסיס הנחיותייך מיום 24 במרץ 2020 כי תאגיד בנקאי ובנק הדואר יהיו הגבלה על חשבון ובעליו בשל שיקים שסורבו מחמת אין כיסוי. ההנחיה עשויה לבלום את העליה המהירה במספר הלקוחות המוגבלים במשק ותצמצם את התוצאות הקשות שנובעות מהגבלת חשבונות.

יחד עם זאת, פנו אלינו בימים האחרונים חברות רבות, שהביעו חשש כבד, מכך שלקוחות שונים יעשו שימוש לרעה בהקלה זו. לקוחות מסוימים לא יעשו כל מאמץ לכבד את ההתחייבות שלהם, כפי שהיו עושים במצב שיגרה. זאת, מתוך הבנה שהחשבון שלהם לא יוגבל. מצב זה טומן בחובו סיכון רב ליצירת כדור שלג, של פגיעה בספקים, כניסה שלהם למחנק אשראי וקשיים שיגולגלו לגורמים אחרים.

אמנם בהנחיות ישנה הערה לגבי התיעוד של השיקים החוזרים המערכות נתוני האשראי, אך לדעתנו אין בכך די.

אודה באם תפעלי לפרסם הבהרה שתסייג את מדיניות ההשהיה, באופן שלא ייעשה בה שימוש לרעה, כך שתבטיח הכנסה לספקים גם ביום שאחרי המשבר. יש לקבוע פרמטרים אשר יבטיחו את כיסוי השיקים ויבטיחו מניעה של ניצול לרעה של המצב הנוכחי.

בברכה,
רובי גינל